

Föreslagen förlängning av gruppundantagsförordningen för motorfordon samt uppdateringar av tilläggsriktlinjerna

Förklarande anmärkning

1. INLEDNING

För att få in synpunkter från allmänheten offentliggjorde kommissionen i juli 2022 ett utkast till förordning om förlängning av giltighetstiden för förordning (EG) nr 461/2010,¹ tillsammans med ett utkast till meddelande om ändring av kommissionens tillkännagivande om tilläggsriktlinjer². Dessa två utkast återspeglar de ändringar som kommissionen föreslår ska genomföras efter dess utvärdering av ordningen för motorfordon,³ vars slutsatser anges i utvärderingsrapporten,⁴ tillsammans med arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar,⁵ som båda offentliggjordes den 28 maj 2021.

I gruppundantagsförordningen för motorfordon undantas vertikala avtal som rör de villkor på vilka parterna får köpa, sälja eller återförsälja reservdelar eller tillhandahålla reparations- och underhållstjänster för motorfordon från tillämpningen av artikel 101.1 i fördraget, med förbehåll för vissa begränsningar. I tilläggsriktlinjerna fastställs principer för bedömning enligt artikel 101 i fördraget av särskilda frågor som uppkommer i samband med sådana avtal.

På det hela taget visade utvärderingen av den 28 maj 2021 att ordningen för motorfordon hade varit användbar och fortfarande var relevant för berörda parter. Utvärderingen visade också att även om motorfordonsmarknaden sannolikt skulle utvecklas under de kommande åren hade det inte skett någon väsentlig utveckling under det senaste årtiondet som skulle motivera en omfattande översyn av ordningen för motorfordon. Utvärderingen visade dock att en uppdatering var nödvändig av hänsyn till den betydelse som tillgången till fordonsgenererade uppgifter sannolikt har som konkurrensfaktor.

Mot bakgrund av dessa resultat föreslår kommissionen följande: i) Att giltighetstiden för gruppundantagsförordningen för motorfordon förlängs med fem år (dvs. till och med den 31 maj 2028) och ii) att små och riktade uppdateringar av tilläggsriktlinjerna görs.

2. DET FÖRESLAGNA UTKASTET TILL REGLER

¹ Kommissionens förordning (EU) nr 461/2010 av den 27 maj 2010 om tillämpningen av artikel 101.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden inom motorfordonssektorn (EUT L 129, 28.5.2010, s. 52).

² Tillkännagivande från kommissionen ”Tilläggsriktlinjer för vertikala begränsningar i avtal om försäljning och reparation av motorfordon och om återförsäljning av reservdelar till motorfordon” (EUT C 138, 28.5.2010, s. 16).

³ Ordningen för motorfordon består av följande: i) Gruppundantagsförordningen för vertikala avtal och riktlinjerna för vertikala begränsningar, och ii) de sektorsspecifika bestämmelserna om gruppundantag, i enlighet med gruppundantagsförordningen för motorfordon och tilläggsriktlinjerna, som är tillämpliga på återförsäljning av reservdelar och reparations- och underhållstjänster för motorfordon.

⁴ COM(2021) 264 final.

⁵ SWD(2021) 112 final.

a. Utkast till förordning om förlängning av giltighetstiden för gruppundantagsförordningen för motorfordon

Utvärderingen visade att även om konkurrensförhållandena på motorfordonsmarknaderna inte hade förändrats nämnvärt sedan 2010 var sektorn nu utsatt för tryck att anpassa sig till följande: i) Den tekniska utvecklingen, inbegripet den ökande betydelsen av fordonsgenererade data. ii) Det konstanta trycket att minska utsläppen och gå över till miljövänligare bränslen och framdrivningssystem. iii) Förändringar i rörlighetsmönstren. Utvärderingen visade att vissa delar av sektorn följaktligen skulle utvecklas snabbt under de kommande åren och att detta skulle få (ännu inte kvantifierbara) effekter på konkurrensvillkoren. En del av de förändringar som precis börjat ske förväntas ha förverkligats i större utsträckning mellan 2025 och 2030.

I detta sammanhang föreslår kommissionen att den nuvarande gruppundantagsförordningen för motorfordon förlängs med fem år. Detta kommer att göra det möjligt för vissa av de pågående förändringarna att konsolideras och kommer att göra det lättare för kommissionen att göra en ny bedömning av situationen i den nya verkligheten på marknaden.

Kommissionen föreslår därför ett utkast till kommissionsförordning om ändring av gruppundantagsförordningen för motorfordon vad gäller dess giltighetstid: nämligen att förlänga den till och med den 31 maj 2028. Samtidigt föreslår kommissionen att det införs en förnyad skyldighet att övervaka gruppundantagsförordningen för motorfordon och utvärdera den innan den löper ut, i enlighet med riktlinjerna för bättre lagstiftning⁶.

Inga andra ändringar av den befintliga förordningen föreslås.

b. Utkast till meddelande om ändring av tilläggsriktlinjerna

Även om tilläggsriktlinjerna i detalj behandlar de konkurrensprinciper som är tillämpliga enligt artikel 101 i fördraget på andra viktiga insatsvaror för reparation av fordon, såsom verktyg, utbildning och teknisk information, hänvisar de för närvarande inte uttryckligen till fordonsgenererade data.

Eftersom utvärderingen visade att en uppdatering var nödvändig för att återspegla den betydelse som tillgång till fordonsgenererade data sannolikt skulle ha som konkurrensfaktor, utvidgas i utkastet till meddelande de principer som redan finns för tillhandahållande av teknisk information, verktyg och utbildning så att de uttryckligen omfattar fordonsgenererade data som är nödvändiga för tillhandahållandet av reparations- och underhållstjänster. Dessa ändringar kommer att ge företagen klarhet om hur kommissionen ser på frågor som rör tillgång till fordonsgenererade data vid bedömning av vertikala avtal mellan fordonstillverkare och deras auktoriserade nätverk enligt artikel 101 i fördraget. Dessa ändringar genomförs genom de föreslagna ändringarna av punkterna 60–68 i de nuvarande tilläggsriktlinjerna.

Utöver ovanstående innehåller utkastet till meddelande uppdateringar av de rättsliga hänvisningar som ingår i tilläggsriktlinjerna, nämligen genom att i) uppdatera korshänvisningarna till gruppundantagsförordningen och riktlinjerna för vertikala begränsningar med lämpliga hänvisningar till de nya texter som kommer att ersätta dem, ii) anpassa innehållet i vissa punkter i tilläggsriktlinjerna till bestämmelserna i den nya gruppundantagsförordningen och riktlinjerna för vertikala begränsningar, och iii) uppdatera korshänvisningar till lagstiftning inom GD Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt

⁶ Se kapitel III i [riktlinjerna för bättre lagstiftning](#) och [verktyg #44](#) i verktygslådan för bättre lagstiftning 2021.

små och medelstora företags ansvarsområde som har ersatts av nya texter eller upphävts. Dessa uppdateringar kommer att säkerställa samstämmighet mellan relevanta politiska instrument och hjälpa berörda parter att tillämpa tilläggsriktlinjerna.